

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AUTORITETI I KONKURENCËS
KOMISIONI I KONKURENCËS

VENDIM
Nr. 768, Datë 28.01.2021

“Për dhënien e disa rekomandimeve Entit Rregullator të Ujit mbi aplikimin për ndryshimin e nivelit tarifor për ndërmarrjen Ujësjellës Kanalizime Patos SHA”

Komisioni i Konkurrencës me pjesëmarrjen e:

Znj. Juliana LATIFI	Kryetar
Znj. Leida MATJA	Zv/Kryetar
Z. Eduard YPI	Anëtar
Znj. Adriana BERBERI	Anëtar

Në mbledhjen e tij të datës 28.01.2021, shqyrtoi çështjen me:

Objekt: Dhënien e disa rekomandimeve Entit Rregullator të Ujit (ERRU) mbi aplikimin për ndryshimin e nivelit tarifor për ndërmarrjen Ujësjellës Kanalizime Patos SHA.

Bazë ligjore: Neni 24, germa (d) dhe (f); neni 26; neni 69 dhe 70 të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, i ndryshuar.

Komisioni i Konkurrencës pas shqyrtimit të:

- Relacionit mbi aplikimin për ndryshimin e nivelit tarifor për Ujësjellës Kanalizime Patos SHA,

VËREN SE:

1. ERRU-ja nëpërmjet shkresës nr. 02 prot., datë 06.01.2021, informon Autoritetin e Konkurrencës se me Vendimin e Komisionit Kombëtar Rregullator (KKRR) nr. 129 prot., datë 11.11.2020, ka filluar procedurën për shqyrtimin e aplikimit për miratimin dhe ndryshimin e tarifës së ndërmarrjes Ujësjellës Kanalizime Patos SHA, e cila ka propozuar me anë të projekt-vendimit, të aplikojë vendosjen në një nivel të ri të tarifave të shërbimit për furnizimin me ujë të pijshëm, largimin e ujërave të ndotura, shitjen e ujit me shumicë si edhe tarifën fikse për mirëmbajtjen e rrjetit të ujësjellësit dhe të kanalizimit, në të gjithë zonën e shërbimit pas riorganizimit.
2. Nga shqyrtimi dhe vlerësimi i informacionit mbi aplikimin për miratimin e tarifave të ndryshuara dhe vendosjen e tyre në një nivel të ri tarifor si edhe projekt-vendimin përkatës “Mbi miratimin e tarifave të shërbimit të furnizimit me ujë dhe largimin e ujërave të ndotura për ndërmarrjen Ujësjellës Kanalizime Patos SHA”, rezultoi se:

3. Aplikimi i metodologjisë për miratimin e tarifave dhe ndryshimin në një nivel të ri tarifor ka filluar me analizën e kostove të operimit dhe mirëmbajtjes, të cilat duhet të jenë të justifikueshme, si dhe në analizën e treguesve të performancës, e cila tregon për miratimin e tarifave për herë të parë pas katër vitesh të licensimit të UK Patos SHA për kategorinë e furnizimit me ujë, shërbimit të largimit të ujërave të ndotura, tarifën fikse për ofrimin e të dy shërbimeve të furnizimit me ujë dhe largimit të ujërave të ndotura si dhe shitjen me shumicë të ujit.
4. UK Patos SHA ka aplikuar tarifën të pa miratuar nga ERRU. UK Patos SHA ka aplikuar tarifën e ish Komunës Zharrëz, të bazuar në një vendim të ish komunës, por që në këto katër vite nuk janë miratuar nga ERRU, duke mos zbatuar pikën 3 të kreut II të VKM-së nr. 63, datë 27.01.2016 “Për riorganizimin e operatorëve që ofrojnë shërbimin e furnizimit me ujë të pijshëm, grumbullimin, largimin dhe trajtimin e ujërave të ndotura”, për miratimin e tarifave në momentin e licensimit të UK Patos SHA, pas riorganizimit. Në këto kushte UK Patos SHA kërkon të aplikoj një tarifë të miratuar dhe të unifikuar në të gjithë zonën e shërbimit, për të siguruar shlyerjen e detyrimeve ndaj institucioneve si OSSH dhe të tjerë, në përballimin e kostove të larta të operimit dhe të mirëmbajtjes dhe konsiderimin e rritjes së cilësisë së shërbimit.
5. Për shërbimin e furnizimit me ujë të pijshëm, aktualisht për konsumatorët familjar, ndërmarrja aplikon një nivele tarifimi volumetrik shërbimi për FU pasi për KUN nuk është aplikuar asnjë tarifë shërbimi. Këto tarifa për FU janë aplikuar për të gjithë zonën e shërbimit që mbulohet nga UK Patos SHA përfshirë dhe dy njësitë administrative Cakran dhe Portez, të cilat pas riorganizimit administrativ kanë qenë pjesë e Bashkisë Fier. ERRU me Vendimin e KKRRU nr. 139, datë 27.11.2020 ka miratuar ndryshimin e zonës së shërbimit të Bashkisë Patos duke hequr njësitë Administrative Portez dhe Cakran.
6. Nëpërmjet aplikimit, ndërmarrja Ujësjetllës Kanalizime Patos SHA propozon ndryshimin e tarifave si rezultat: a) UK Patos SHA aplikon tarifën të pa miratuar nga ERRU që nga licensimi në vitin 2017; b) ndërmarrja synon rritjen e tarifave për të gjithë zonën e shërbimit me qëllim përmirësimin e gjendjes financiare të shoqërisë pasi UK Patos SHA është një shoqëri e cila bën pjesë në grupin e shoqërive mjaft të dobëta financiarisht me nivel shumë të ulët të mbulimit të Kostove O&M prej 23%; c) Përmirësimin e cilësisë së shërbimit ndaj konsumatorëve.
7. Tarifa volumetrike e furnizimit me ujë pëson një rritje prej 20 lek/m³ ose 40% të tarifës aktuale. Tarifa volumetrike e furnizimit me ujë për konsumatorin publik dhe privat rritet me 35 lek/m³ ose 35% e tarifës aktuale, ndërkohë që për konsumatorët familjar të zonës Cakran, Portez të cilat kanë kaluar tashmë në shërbimin e ofruar nga UK Fier SHA rritja e miratuar është bërë për 2 lek/m³.
8. UK Patos SHA kërkon të miratojë dhe të aplikoj tarifën volumetrike për KUN (largimin e ujërave të ndotura) për të tre konsumatorët. Aktualisht UK Patosh SHA nuk aplikon tarifën për këtë shërbim. Tarifën e miratuar rriten me 20lek/m³ ose 100% për konsumatorin familjarë, konsumatorin publik dhe për konsumatorin privat. Përcaktimi i tarifës fikse të shërbimit është kërkuar të përcaktuar të jetë 200 lekë/muaj për të gjithë konsumatorët duke shkaktuar një rritje 100% të konsumatorit familjar, publik dhe privat. Shitja e ujit me shumicë është përcaktuar të jetë 38 lekë/m³ ose 58% e tarifës aktuale të aplikuar.

9. UK Patos SHA ka kërkuar miratimin, rritjen dhe unifikimin e tarifave për shërbimin e furnizimit me ujë dhe kanalizimin e ujërave të ndotura, për vendosjen në një nivel të ri referuar treguesve të performancës dhe vlerësimit të kostove për secilën zonë.
10. ERRU ka kompetencë të miratojë çmimet dhe tarifën e shitjes së ujit me shumicë dhe pakicë, tarifën për ujërat e përdorura dhe tarifën e trajtimit të tyre, afatet dhe kushtet e shërbimit, të ofruara nga operatorët, që sigurojnë ujë për konsum publik, edhe në rastet kur sistemet e ujësjellës kanalizimeve kanë kaluar në administrim ose në pronësi të njërive të qeverisjes vendore. Bazuar në parashikimet e nenit 21 të ligjit nr. 8102, datë 28.03.1996 “Për kuadrin rregullator të sektorit të furnizimit me ujë dhe largimit e përpunimit të ujërave të ndotura”, i ndryshuar, ERRU duhet të mbroj konsumatorët nga çmimet monopol; të inkurajoj efikasitetin ekonomik brenda sektorit, duke dhënë sinjale të sakta të çmimeve në lidhje me ofertën e tepërt apo të paktët; duhet të pasqyrojë hapur dhe qartë subvencionet e dhëna nga Këshilli i Ministrave; duhet të pasqyrojë ndryshimet në kosto dhe në aspekte të tjera midis klasave të klientëve dhe llojeve të shërbimit, në varësi të subvencioneve që do të aplikohen.
11. ERRU ka miratuar “Metodologjinë për vendosjen e tarifave për shërbimin e furnizimit me ujë dhe largim e përpunimin e ujërave të ndotura”. Bazuar në këtë metodologji shqyrtimi i aplikimit për ndryshim tarife fillon me analizën e kostove të operimit dhe mirëmbajtjes, të cilat duhet të jenë të justifikueshme, si dhe analizën e treguesve të performancës. Rritja e tarifave duhet të bëhet gradualisht në vitet në vazhdim, me kusht që çdo rritje të pasqyrohet në përmirësimin e performancës së shërbimeve. Tarifën e reja duhet të jenë të orientuara drejt kostos së shërbimeve për të cilat ato aplikohen, kosto të cilat duhet të jenë të nevojshme për marrjen e këtyre shërbimeve, nëpërmjet rritjes së efikasitetit dhe transparencës në realizimin e investimeve si edhe të subvencioneve të marra, por subvencionet nuk kanë qenë pjesë e analizës ekonomike, në kundërshtim me nenin 21 pika 2 (e) dhe 2 (f) të ligjit nr. 8102, datë 28.03.1996 “Për kuadrin rregullator të sektorit të furnizimit me ujë dhe largimit e përpunimit të ujërave të ndotura”, i ndryshuar.
12. Në mbështetje të ligjit nr. 8102, datë 28.03.1996 “Për kuadrin rregullator të sektorit të furnizimit me ujë dhe largimit e përpunimit të ujërave të ndotura”, i ndryshuar, ndërmarrja Ujësjellës Kanalizime Patos është licencuar nga KKRR me Vendimin nr. 03, datë 03.02.2017, për të kryer shërbimin e furnizimit me ujë të pijshëm dhe largimin e ujërave të ndotura në zonën e shërbimit të njërive administrative të Bashkisë Patos Patos, Zharrëz dhe Ruzhdie dhe të dy njërive administrative Portez dhe Cakran që janë zona të riorganizimit administrativ të Bashkisë Fier dhe për të cilat tarifa e miratuara nga KKRR, për furnizimin me ujë është 52 lek/m³ shumë më pak se 70 lek/m³ që ERRU ka propozuar për miratim për UK Patos SHA dhe tarifa për largimin e ujërave të ndotura nga 13 lek/m³ për UK Fier SHA është miratuar shumë më e lartë për UK Patos SHA me 20 lek/m³.
13. Nga analiza e kryer, bazuar në metodologjinë për vendosjen e tarifave, niveli i kostove për vitin 2019 dhe vitin 2020 referuar treguesve të performancës nuk tregojnë ndonjë rritje evidente, që UK Patos SHA të mund të përfitoj investime për përmirësimin e rrjetit të ujësjellësit dhe KUN në të gjithë zonën. UK Patos SHA nuk ka menaxhuar punën për reduktimin e kostove nga niveli aktual si dhe përdorimin në mënyrë efektive të burimeve

ujore, faturimin mbi bazën e matësve, rritjen e nivelit të menaxhimit, reduktimin e numrit të punësuarve për 1000/lidhje, i cili rezulton të jetë tepër i lartë në krahasim me UK-të e tjera.

14. Ndarja e kostove të këtyre shërbimeve për secilën zonë individuale do të siguronte një analizë më të saktë dhe vendosje të tarifave më të drejta. Për vlerësimin e kostove së arritshme të një ndërmarrjeje UK, rregullatori ka përdorur si bazë kostot sipas zonave, duke siguruar një nivel të paarsyeshëm rritje tarifash në raport me shërbimin e ofruar si dhe nivelin e mbulimit të shërbimit, burimet alternative të përdorimit etj. Kjo ka sjellë vendosjen e tarifave në nivele më të larta se UK e tjera, duke siguruar që konsumatorët të paguajnë çmim më të lartë për produktin dhe shërbimin që u ofrohet, vetëm me argumentin se kjo ndërmarrje është në prag falimentimi nga mospagimi i detyrimeve ndaj OSSH.
15. ERRU-së për vitin 2020 dhe vitin 2021 synon përmirësimin e performancës së shërbimeve të ofruara, reduktimin e kostove të mirëmbajtjes dhe operimit, duke mundësuar reduktimin e humbjeve teknike dhe administrative, rritjen e efikasitetit në reduktimin e numrit të stafit, i cili është i lartë, 24.8 staf/1000/lidhje, rritjen e mundësisë për përfitime të investimeve në shërbimet e ofruar.
16. ERRU nuk i ka miratuar tarifat për ofrimin e shërbimeve eficiente nga vitit 2017 deri më sot për UK Patos SHA. Bazuar në nenin 13 të Vendimit nr. 42, datë 09.12.2015 “Për miratimin e metodologjisë për vendosjen e tarifave për shërbimin e furnizimit me ujë dhe largim e përpunimin e ujërave të ndotura” për ofrimin e shërbimeve eficiente, ERRU kërkon që UK Patos SHA të ketë shpenzime O&M “të arsyeshme dhe të nevojshme” me synimin që konsumatorët të paguajnë vetëm kosto të justifikuara.
17. Nga analiza ekonomiko-financiare, rezulton se ndërmarrja Ujësjellës Kanalizime Patos SHA pas riorganizimit sipas nenit 14 të Vendimit të KKRR nr. 42, datë 09.12.2015 analiza e vlerësimit të performancës bazohet në disa tregues krahasimi. Treguesit e mosrealizimit nga UK Patos SHA nga viti 2017 deri më sot kanë çuar në një vlerësim të ulët të performancës pasi UK Patos SHA nuk është në gjendje të mbulojë deri në 50% të kostove të operimit & mirëmbajtjes. Ndryshimi i tarifave për të përballuar borxhet ndaj OSSH, për shkak të keq menaxhimit, në një tarifë prej 8 milion Euro e vlerëson këtë ndërmarrje pranë falimentit.
18. Gjithashtu në vlerësimin e kostos nuk janë marrë në konsideratë treguesit e njësisë administrative Portez dhe Cakran të cilat kanë kaluar në juridiksionin e UK Fier SHA me Vendimin e KKRRU nr. 139, datë 27.11.2020. Për këto dy njësi që kanë qenë pjesë e UK Patos SHA tarifat e miratuara nga KKRR për UK Fier SHA me Vendimin nr. 142, datë 27.11.2020 janë më të ulta konkretisht tarifa e konsumit familjar për furnizimin me ujë është miratuar 52 lek/m³ ndërsa për UK Patos SHA kjo tarifë është më e lartë në 70 lek/m³, gjithashtu dhe tarifa e KUN është më e rritur se UK Fier për konsumatorin familjar nga 13 lek/m³ në 20 lek/m³ për UK Patos SHA.
19. Informacioni mbi aplikimin për ndryshimin e tarifave është bërë transparent në faqen e ERRU-së me Vendimi KKRR-së nr. 129, datë 11.11.2020 të UK Patos SHA, duke marrë në konsideratë rekomandimin e dhënë nga AK me anë të Vendimit nr. 492, datë

- 28.12.2017 “Për dhënien e disa rekomandimeve Entit Rregullator të Ujit dhe UKT në lidhje me ndryshimin e tarifave të shërbimit të furnizimit me ujë dhe largimin e përpunimit e ujërave të ndotura”, nëpërmjet të cilit kërkohet nga ERRU: “Publikimi dhe bërja transparente brenda 30 ditëve nga dalja e këtij vendimi të të gjithë informacionit në lidhje me aplikimet për ndryshimin e tarifave, kostot përkatëse mbi të cilat bazohen këto ndryshime për vitet 2019 dhe 2020, të publikuara me treguesit e parashikuar për “Ujin pa të ardhura”, “Kohëzgjatjen e furnizimit” dhe “Eficiencën e stafit”.
20. ERRU gjykon se ndërmarrja Ujësjellës Kanalizime Patos SHA duhet të punojë për reduktimin e nivelit të humbjeve teknike dhe administrative, duke angazhuar stafin për vlerësimin sa më të saktë të çdo komponenti që bilanci të jetë i monitoruar gjatë gjithë vitit, të evidentojë të gjitha lidhjet me rrjetin, si edhe të hartojë një plan biznesi 5 vjeçar duke marrë në konsideratë situatën aktuale të zonës së shërbimit pas riorganizimit, nivelin e debive dhe rritjen e investimeve për të përmirësuar shërbimin në kuadër të VKM nr. 63, datë 27.01.2016 “Për riorganizimin e operatorëve që ofrojnë shërbimin e furnizimit me ujë të pijshëm, grumbullimin, largimin dhe trajtimin e ujërave të ndotura” me qëllim argumentimin për nevojën e investimeve në lidhje me përmirësimin e shërbimit si edhe qëndrueshmërinë financiare.
21. Tarifat duhet të jenë të orientuara drejt kostos, duke shmangur fitimin e ndërmarrjes UK Patos SHA e cila ka pozitë dominuese dhe rregullatori duhet të stimulojë uljen e këtyre kostove, arritjen e fitimeve të arsyeshme, si dhe vendosjen e tarifave në nivele minimale, duke siguruar që konsumatorët të paguajnë çmimin e duhur për produktin dhe shërbimin që u ofrohet.
22. Duke qenë se niveli i kostove totale për vitin 2020 mbetet thuajse në nivele relativisht të ulta krahasuar me ato të vitit 2019 me një rritje rreth 1%, subvencionet që do të përfitojë kjo ndërmarrje për mbulimin e kostove, si dhe të gjitha investimet për përmirësimin e rrjetit të ujësjellësit duhet të jenë transparente, të kontabilizohen dhe të merren në konsideratë për vlerësimeve e kostove.
23. Nga vlerësimi i konkurrencës “Mbi miratimin e tarifave të shërbimit të furnizimit me ujë dhe largimin e ujërave të ndotura për ndërmarrjen Ujësjellës Kanalizime Patos SHA” rezulton se: Ndërmarrja Ujësjellës Kanalizime Patos SHA ka pozitë dominuese dhe si e tillë, ka detyrimin e orientimit të çmimeve drejt kostos. Në aplikimin për unifikimin e tarifës dhe nivelin e ri të tarifës për FU dhe KUN, UK Patos SHA ka realizuar ndarjen veç e veç të kostove sipas shërbimit FU dhe KUN, megjithëse KUN është një shërbim që faturohet për herë të parë në largimin e ujërave të ndotura në të gjithë zonën.
24. ERRU në analizën ekonomike financiare të saj ka marrë në konsideratë kostot të ndara për të dy shërbimet e ofruara, duke zbatuar Vendimin e Komisionit të Konkurrencës nr. 492, datë 28.12.2017 “Për dhënien e disa rekomandimeve Entit Rregullator të Ujit dhe UKT në lidhje me ndryshimin e tarifave të shërbimit të furnizimit me ujë dhe largimin e përpunimit e ujërave të ndotura”, pika (I), germa (e), por nuk ka pasqyruar subvencionet dhe investimet e përfituara aktualisht nga kjo ndërmarrje.
25. Konstatohet se vendimi për fillimin e procedurës për ndryshimin e tarifave është bërë transparent në faqen e ERRU-së, është marrë në konsideratë rekomandimi i dhënë nga

Komisioni i Konkurrencës me Vendimin nr. 492, datë 28.12.2017 “Për dhënien e disa rekomandimeve Entit Rregullator të Ujit dhe UKT në lidhje me ndryshimin e tarifave të shërbimit të furnizimit me ujë dhe largimin e përpunimit e ujërave të ndotura”, pika (I), germa (e).

PËR KËTO ARSYE:

Komisioni i Konkurrencës, bazuar në nenin 24, germa (d) e (f), nenin 69 dhe nenin 70 të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, i ndryshuar,

VENDOSI:

I. T’i rekomandojë Entit Rregullator të Ujit si vijon:

- a) Tarifat e ndryshuara që do të miratohen nga ERRU për ndërmarrjen Ujësjiellës Kanalizime Patos SHA, të jenë të orientuara drejt kostos së shërbimeve dhe të jenë të bazuara në parimin e mosdiskriminimit,
- b) ERRU të kërkoj nga Ujësjiellës Kanalizime Patos SHA, ndarjen e kostove për të dyja shërbimet e ofruar, paraqitjen e subvencioneve të përfituara duke njoftuar Autoritetin e Konkurrencës brenda 90 ditëve për realizimin e këtij rekomandimi.
- c) ERRU të kryej auditimin (verifikimin) vjetor të përputhshmërisë në sistemin e llogaritjes së kostos. Të bëj transparente përshkrimin e sistemit të llogaritjes së kostos duke përfshirë dhe subvencionet dhe investimet e përfituara.

II. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm për njoftimin dhe ndjekjen e zbatimit të këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURRENCËS